

Memo

Betreft: Input ter voorbereiding op debat Let's gro Festival zaterdag 22 november.

Opsteller: 5.1.2e

Datum: 19-11-2014

Sinds kort heeft het fenomeen aardbevingen ook de Stad bereikt. De gevolgen van aardgaswinning voor de stad Groningen zijn sinds de beving van 30 september letterlijk voelbaar. Vanaf die datum staat de stad niet langer aan de zijlijn. Bevingen die de stad raken hebben grote implicaties. Inwoners en bezoekers moeten veilig kunnen wonen, werken en recreëren. De stad Groningen is een centrum van bedrijvigheid, kennis en cultuur met binnen haar gemeentegrenzen zo'n 200.000 inwoners. Bovendien is het een trekpleister voor mensen uit de regio en ver daarbuiten. Het gaat om een dichtbevolkt gebied bestaande uit bijna 90.000 woningen, waarvan deels hoogbouw, een groot aantal cultuur-historische panden en monumenten, een veelheid aan openbare gebouwen, belangrijke nutsvoorzieningen, ziekenhuizen (waaronder het UMCG), een hogeschool en een universiteit, naast de tientallen basis- en middelbare scholen en MBO-opleidingen. Het is van cruciaal belang dat de stad blijft functioneren, als drijvende kracht in de regio.

Het moge duidelijk zijn dat dit van een andere orde is dan waar we tot voor kort in het noorden mee te maken hadden. Dat is een nieuwe realiteit, ook voor Stadgers, maar evenzeer voor de functie als economische motor en voorzieningencentrum voor een veel breder gebied. Maatregelen zijn daarom nodig. Risico's op toekomstige bevingen moeten zo klein mogelijk zijn. In de eerste plaats vanwege de veiligheid, maar ook om fysieke schade aan gebouwen en infrastructuur te voorkomen. En laten we niet onze ogen sluiten voor de mogelijke ongewenste effecten op de economische ontwikkeling van de stad. De gemeente wil hier actief mee aan de slag, maar kan dat alleen slagvaardig doen als andere partijen binnen de stad daar actief hun bijdrage aan leveren. Daarom is het ook goed dat vandaag, als onderdeel van het festival Let's gro de aardbevingen op de agenda staan. Daar begint het mee, met het uitwisselen van ideeën en een gezamenlijk geluid. Gezien de opkomst en het debat vandaag is het een onderwerp dat leeft in de stad. En dat moet ook. We moeten daar met elkaar samen in optrekken. Nu en in de toekomst.

We doen al veel,

- We laten ons horen richting het ministerie. Zo hebben we een zienswijze ingediend op het gaswinningsplan. Wij vinden het onaanvaardbaar als de risico's te groot zijn.
- We doen zelf onderzoek naar een aantal kwetsbare gebouwen. Dat doet niet alleen de gemeente, ook andere partijen in de stad zoals de kennis- en zorginstellingen, brengen dat in kaart. Samen met publieke instellingen en woningcorporaties bepalen we onze strategie.
- We bereiden ons voor op toekomstige bevingen. Preparatie dus. Dat doen we door onze communicatie op dat vlak uit te breiden en, dat is heel belangrijk, te oefenen. Ook dat is in voorbereiding. Daarin trekken we samen op met de Veiligheidsregio.
- We maken ons sterk richting NAM en ministerie voor een adequate schadeafhandeling. Boter bij de vis.
- De gemeente adviseert over de toepassing van versterkend bouwen. En we zijn betrokken bij de normen die ontwikkeld worden voor aardbevingsbestendig bouwen.
- We brengen in kaart wat de impact is op de stad. Aardbevingsbestendig bouwen betekent extra kosten, onderzoek, bouwtechnische aanpassingen en vertragingen. We trekken als gemeente samen op met de grote kennis- en zorginstellingen in de stad.
- Vanaf 1 januari moet het Centrum voor veilig wonen operationeel zijn. Onze opgave is echter zo groot dat we daar niet op wachten:

- Met de betrokken publieke instellingen gaan we een eigen programma ontwikkelen voor versterking. We zijn op zoek naar slimme oplossingen, waarbij we versterking kunnen combineren met verduurzaming.
- We houden onze eigen gebouwen en infrastructuur goed in de gaten. Dat betekent regelmatig schouwen, schademeldingen centraal verzamelen en daarmee naar NAM.
- Dat doen we niet alleen, maar samen met woningcorporaties. We zijn momenteel met hen in gesprek om tot een snelle aanpak te komen voor de meest urgente gevallen.
- We werken samen met de regio, bijvoorbeeld op het vlak van energie-alternatieven. Biobased economy, geothermie en energielandschappen.
- Burgers kunnen bij de gemeente terecht met vragen. Bijvoorbeeld via onze website waar informatie te vinden is over hoe te handelen en hoe men zich kan voorbereiden op bevingen. En met doorlinken naar bijvoorbeeld de Veiligheidsregio die hierin een belangrijke functie heeft. Daarnaast hebben we een folder uitgebracht voor particulieren en bedrijven waarin we informatie geven over bouwkundig versterken. Verder zijn onze mensen bij het Klant Contact Centrum en de publieksbalie geïnstrueerd. Zij kunnen veel vragen van inwoners beantwoorden. Dat betekent niet dat we op alle vragen antwoorden hebben. Er is simpelweg helaas ook nog veel onbekend. En voor schademeldingen en de afhandeling daarvan, daarvoor moeten mensen voorlopig nog bij NAM zijn. En straks na 1 januari bij het nieuwe Centrum voor veilig wonen.

We zijn er als gemeente dus volop mee aan de slag. Maar de verantwoordelijkheid voor een definitieve oplossing ligt bij het Rijk en NAM. Het Rijk is verantwoordelijk voor de gaswinning en dus ook voor de opgave waar we nu voor staan. NAM voert uit en is formeel aansprakelijk voor alle schade die uit haar activiteiten voortvloeit.

Maar de stad pakt wel haar eigen rol, door zelf regie te voeren op deze ontwikkelingen die de stad ingrijpend raken. Dit doen we samen met de grote instellingen in de stad, zoals UMCG, RUG en Hanzehogeschool. En in nauw overleg met partijen buiten de stad, zoals de provincie, de Dialoogtafel en de negen aardbevingsgemeenten.

De stad wil:

- Een veilige omgeving voor inwoners en bezoekers.
- Helderheid over de risico's voor de stad, nu en in de toekomst.
- Erkenning dat ook een sterke stad kwetsbaar kan zijn, dat maatregelen noodzakelijk zijn en dat het Rijk en NAM hun verantwoordelijkheden nemen. Dat betekent een eerlijke verdeling van lusten en lasten.
- Erkenning van het feit dat economische ontwikkeling van de stad voor de hele regio van groot belang is en dat deze ontwikkeling risico loopt als er niets gebeurt.
- En we willen daar waar dat kan 'positieve actie': door de noodzakelijke ingrepen te benutten om daar als stad sterker uit te komen. Denk aan duurzaamheidsmaatregelen als onderdeel van versterking.
- Maar alles begint met reductie van de gaswinning zodanig dat de dreiging voor Stad substantieel wordt teruggebracht.

Binnenkort gaan we als Stad in gesprek met minister Kamp. Het is belangrijk dat we ons samen sterk maken. Vandaag heeft daar een aandeel in. En dat is goed. Ook als we het niet altijd overal over eens zijn. Daarom dank dat u hier bent gekomen!